

Act

Chapter 15

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 Καί τινες κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας, ἐδίδασκον τοὺς
Lan sawetawis-tiyang kang-mudhun saking kang Yudéa mulang para
[G2532](#) [G5100](#) [G2718](#) [G0575](#) [G3588](#) [G2449](#) [G1321](#) [G3588](#)
- ἀδελφοὺς, ὅτι Ἐὰν μὴ περιτμηθῆτε τῷ ἔθει τῷ
sadhèrèk bilih Menawi mboten panjenengan-kasunat miturut-kang adat kang
[G0080](#) [G3754](#) [G1437](#) [G3361](#) [G4059](#) [G3588](#) [G1485](#) [G3588](#)
- Μωϋσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι.
Musa mboten panjenengan-saged dipun-wilujengaken
[G3475](#) [G3756](#) [G1410](#) [G4982](#)

Tumuli ana wong sawatara saka ing tanah Yudea teka ing Antiokhia, kang padha mulang marang para sadulur ing kono mangkene: "Manawi panjenengan sadaya boten sami nglampahi supit manut adat-tata-cara ingkang dipun warisaken dening Nabi Musa, panjenengan boten badhe saged manggih karahayon."

- 2 γενομένης δὲ στάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ Παύλῳ
dados nanging pasulayan lan pitakènan mboten sekedhik kaliyan-kang Paulus
[G1096](#) [G1161](#) [G4714](#) [G2532](#) [G2214](#) [G3756](#) [G3641](#) [G3588](#) [G3972](#)
- καὶ τῷ Βαρνάβᾳ πρὸς αὐτοῦς, ἔταξαν ἀναβαίνειν, Παῦλον καὶ
lan kang Barnabas dhateng tiyang-punika dipun-tetepaken minggah Paulus lan
[G2532](#) [G3588](#) [G0921](#) [G4314](#) [G0846](#) [G5021](#) [G0305](#) [G3972](#) [G2532](#)
- Βαρνάβαν, καὶ τινὰς ἄλλους ἔξ αὐτῶν, πρὸς τοὺς ἀποστόλους
Barnabas lan sawetawis sanèsipun saking piyambakipun dhateng para rasul
[G0921](#) [G2532](#) [G5100](#) [G0243](#) [G1537](#) [G0846](#) [G4314](#) [G3588](#) [G0652](#)
- καὶ πρεσβυτέρους, εἰς Ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος τούτου.
lan pinisepuh dhateng Yérusalèm bab kang pitakènan punika
[G2532](#) [G4245](#) [G1519](#) [G2419](#) [G4012](#) [G3588](#) [G2213](#) [G3778](#)

Nanging Rasul Paulus lan Barnabas banget anggone padha suwala lan mbantah panemune wong-wong mau. Wekasane pasamuwan banjur mutus, Rasul Paulus lan Barnabas sarta warga pasamuwan liyane sawatara kautus menyang ing Yerusalem nemoni para rasul lan para tinituwa, prelu ngrembug bab mau.

- 3 Οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας διήρχοντο τὴν
Piyambakipun mila dados dipun-iringaken déning kang pasamuwan nglangkungi kang
[G3588](#) [G3303](#) [G3767](#) [G4311](#) [G5259](#) [G3588](#) [G1577](#) [G1330](#) [G3588](#)
- τε Φοινίκην καὶ Σαμάρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν
ugi Fénisia lan Samaria nyariyosaken kang mratobat para-kang
[G5037](#) [G5403](#) [G2532](#) [G4540](#) [G1555](#) [G3588](#) [G1995](#) [G3588](#)
- ἔθνῶν. καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσιν τοῖς ἀδελφοῖς.
bangsa-bangsa lan ndadosaken kabingahan ageng sedaya para-kang sadhèrèk
[G1484](#) [G2532](#) [G4160](#) [G5479](#) [G3173](#) [G3956](#) [G3588](#) [G0080](#)

Para utusan mau diuntapake dening pasamuwan nganti tekan ing jaban kutha, banjur padha nerusake lakune ngliwati tanah Fenisia lan Samaria, sadalan-dalan padha ngundhangake pamratobate wong-wong kang padha ora wanuh marang Gusti Allah. Iki banget ndadekake bungahe para sadulur ing kono.

4	παραγενόμενοι rawuh G3854	δὲ nanging G1161	εἰς dhateng G1519	Ἱεροσόλυμα, Yérusalèm G2414	παρεδέχθησαν dipun-tampi G3858	ἀπὸ saking G0575	τῆς kang G3588	ἐκκλησίας pasamuwan G1577	
	καὶ lan G2532	τῶν para-kang G3588	ἀποστόλων rasul G0652	καὶ lan G2532	τῶν para-kang G3588	πρεσβυτέρων. pinisepuh G4245	ἀνήγγειλάν matur G0312	τε ugi G5037	ὅσα sapinten G3745
	ὁ kang G3588	Θεὸς Gusti-Allah G2316	ἐποίησεν sampun-nindakaken G4160	μετ' kaliyan G3326	αὐτῶν. piyambakipun G0846				

Satekane ing Yerusalem, para utusan padha ditampuni dening pasamuwan lan para rasul sarta para pinituwa, banjur padha nyritakake samubarang kabeh kang wus katindakake dening Gusti Allah lumantar saka pandamele.

5	Ἐξανέστησαν Nanging-jumeneng G1817	δέ nanging G1161	τινες sawetawis G5100	τῶν saking-kang G3588	ἀπὸ saking G0575	τῆς kang G3588	αἰρέσεως mazhab G0139	τῶν para-kang G3588
	Φαρισαίων Farisi G5330	πεπιστευκότες, kang-sampun-pitados G4100	λέγοντες, ngandika G3004	ὅτι bilih G3754	δεῖ kedah G1163	περιτέμνειν ngunati G4059	αὐτούς, piyambakipun G0846	
	παραγγέλλειν mréntahaken G3853	τε ugi G5037	τηρεῖν netepi G5083	τὸν kang G3588	νόμον angger-angger G3551	Μωϋσέως. Musa G3475		

Nanging nuli ana wong sawatara kang kalebu golonganing wong Farisi, kang wis manjing pracaya, kang padha ngadeg lan matur: "Ingkang sanes tiyang Yahudi kedah dipun tetaki saha dipun wajibaken netepi angger-anggeripun Nabi Musa."

6	Συνήχθησάν Kempal G4863	τε ugi G5037	οἱ para-kang G3588	ἀπόστολοι rasul G0652	καὶ lan G2532	οἱ para-kang G3588	πρεσβύτεροι, pinisepuh G4245	ἰδεῖν mirsani G3708	περὶ bab G4012
	τοῦ kang G3588	λόγου pangandika G3056	τούτου. punika G3778						

Para rasul lan para pinituwa banjur padha nganakake parepatan, ngrembug prakara iku mau.

7	Πολλῆς Kathah G4183	δὲ nanging G1161	ζητήσεως pitakènan G2214	γενομένης, dados G1096	ἀναστάς, jumeneng G0450	Πέτρος Pétrus G4074	εἶπεν ngandika G3004	πρὸς dhateng G4314		
	αὐτούς, piyambakipun G0846	Ἄνδρες, Para-priya G0435	ἀδελφοί, sadhèrèk G0080	ὑμεῖς panjenengan G4771	ἐπίστασθε pirsa G1987	ὅτι bilih G3754	ἀφ' saking G0575	ἡμερῶν dinten G2250		
	ἀρχαίων, kina G0744	ἐν ing G1722	ὑμῖν, panjenengan G4771	ἐξελέξατο milih G1586	ὁ kang G3588	Θεὸς Gusti-Allah G2316	διὰ lantaran G1223	τοῦ kang G3588	στόματός tutuk G4750	μου, kula G1473
	ἀκοῦσαι mireng G0191	τὰ para-kang G3588	ἔθνη bangsa-bangsa G1484	τὸν kang G3588	λόγον pangandika G3056	τοῦ kang G3588	εὐαγγελίου, Injil G2098	καὶ lan G2532	πιστεῦσαι. pitados G4100	

Bareng wis sawatara suwe anggone padha bebantahan, Rasul Petrus banjur jumeneng sarta ngandika: "Para sadherek, panjenengan sadaya sampun sami nguningani, bilih sampun wiwit kala rumiyin mila kula kapiji dening Gusti Allah saking ing antawis kita, supados lumantar lesan kula bangsa-bangsa sanes sami mireng pawartos bab Injil satemah lajeng sami manjing pracaya.

8 καὶ ὁ καρδιογνώστης Θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς, δοὺς τὸ
lan kang kang-pirsa-manah Gusti-Allah paring-paseksi piyambakipun paring kang
[G2532](#) [G3588](#) [G2589](#) [G2316](#) [G3140](#) [G0846](#) [G1325](#) [G3588](#)

Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, καθὼς καὶ ἡμῖν,
Roh kang Suci kados ugi kita
[G4151](#) [G3588](#) [G0040](#) [G2531](#) [G2532](#) [G1473](#)

Mangka Gusti Allah ingkang nguningani manahing manungsa, sampun kepareng nampeni tiyang-tiyang wau, lajeng ugi sami kaparingan Roh Suci kadosdene kita,

9 καὶ οὐθὲν διέκρινεν μεταξύ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ
lan mboten-wonten mbedakaken antawis kita ugi lan piyambakipun kaliyan-kang
[G2532](#) [G3762](#) [G1252](#) [G3342](#) [G1473](#) [G5037](#) [G2532](#) [G0846](#) [G3588](#)

πίστει καθάρισας τὰς καρδίας αὐτῶν.
iman nucèkaken para-kang manah piyambakipun
[G4102](#) [G2511](#) [G3588](#) [G2588](#) [G0846](#)

punapadene Panjenenganipun babar pisan boten mawi mbeda-mbedakaken tiyang-tiyang wau kaliyan kita, sasampunipun nucekaken manahipun sarana pitados.

10 νῦν οὖν, τί πειράζετε τὸν Θεόν, ἐπιθεῖναι
sarunika dados kenging-menapa panjenengan-nyobi kang Gusti-Allah masang
[G3568](#) [G3767](#) [G5101](#) [G3985](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2007](#)

ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν μαθητῶν, ὃν οὐτε οἱ
pasangan ing kang gulu para-kang murid ingkang mboten para-kang
[G2218](#) [G1909](#) [G3588](#) [G5137](#) [G3588](#) [G3101](#) [G3739](#) [G3777](#) [G3588](#)

πατέρες ἡμῶν, οὐτε ἡμεῖς, ἰσχύσαμεν βαστάσαι?
rama kita mboten kita saged-nyanggi nyanggi
[G3962](#) [G1473](#) [G3777](#) [G1473](#) [G2480](#) [G0941](#)

Milanipun kadospundi dene panjenengan sadaya sami nyobi dhateng Gusti Allah kanthi patrap ngetrapaken rembatan ing pundhakipun para siswa, ingkang leluhur kita utawi kita piyambak boten kiyat ngrembat.

11 ἀλλὰ διὰ τῆς χάριτος τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, πιστεύομεν
nanging lantaran kang sih-rahmat kang Gusti Yésus kita-pitados
[G0235](#) [G1223](#) [G3588](#) [G5485](#) [G3588](#) [G2962](#) [G2424](#) [G4100](#)

σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι.
dipun-wilujengaken kados ingkang cara tiyang-punika-ugi
[G4982](#) [G2596](#) [G3739](#) [G5158](#) [G2548](#)

Kosokwangsulipun kita pitados, bilih kita badhe tampi karahayon margi saking sih-rahmatipun Gusti Yesus Kristus kadosdene sadherek-sadherek punika."

12 Ἐσίγησεν δὲ πᾶν τὸ πλῆθος, καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ
Kendel nanging sedaya kang tiyang-kathah lan mirengaken Barnabas lan
[G4601](#) [G1161](#) [G3956](#) [G3588](#) [G4128](#) [G2532](#) [G0191](#) [G0921](#) [G2532](#)

Παύλου ἐξηγουμένων ὅσα ἐποίησεν ὁ Θεός, σημεῖα καὶ τέρατα,
Paulus nyariyosaken sapinten nindakaken kang Gusti-Allah pratandha lan mukjijat
[G3972](#) [G1834](#) [G3745](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2316](#) [G4592](#) [G2532](#) [G5059](#)

ἐν τοῖς ἔθνεσιν δι' αὐτῶν.
ing para-kang bangsa-bangsa lantaran piyambakipun
[G1722](#) [G3588](#) [G1484](#) [G1223](#) [G0846](#)

Kabeh sing padha marepat banjur padha meneng, tumuli padha ngrungokake critane Rasul Paulus lan Barnabas bab pratandha lan kaelokan kang ditindakake dening Gusti Allah lumantar rasul loro iku ana ing antarane bangsa-bangsa liya.

- 13 Μετά δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς, ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων,
 Sasampunipun nanging kang kendel piyambakipun mangsuli Yakobus ngandika
[G3326](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4601](#) [G0846](#) [G0611](#) [G2385](#) [G3004](#)
- Ἄνδρες, ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.
 Para-priya sadhèrèk mirengaken kula
[G0435](#) [G0080](#) [G0191](#) [G1473](#)

Bareng Rasul Paulus lan Barnabas wis rampung anggone cariyos, Sang Pinisepuh Yakobus banjur ngandika:
 "Para sadherek, sami kula aturi mirengaken atus kula:

- 14 Συμεὼν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ Θεὸς ἐπεσκέψατο, λαβεῖν
 Siméon nyariyosaken kados kaping-sapisan kang Gusti-Allah nuwèni mendhet
[G4826](#) [G1834](#) [G2531](#) [G4412](#) [G3588](#) [G2316](#) [G1980](#) [G2983](#)
- ἐξ ἔθνῶν λαὸν, τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.
 saking bangsa-bangsa umat kangge-kang asma panjenenganipun
[G1537](#) [G1484](#) [G2992](#) [G3588](#) [G3686](#) [G0846](#)

Sadherek Simon mentas nyariyosaken, bilih wiwit-wiwitan mila Gusti Allah sampun ngatingalaken sih-rahmatipun, inggih punika anggenipun milih satunggaling bangsa saking antawisipun bangsa-bangsa sanes wau kagem asmanipun.

- 15 καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς
 lan punika cocog para-kang pangandika para-kang nabi kados
[G2532](#) [G3778](#) [G4856](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3588](#) [G4396](#) [G2531](#)

γέγραπται:
 kaserat
[G1125](#)

Bab punika cocog kaliyan pangandikanipun para nabi, ingkang kaseratan, wiraosipun:

- 16 Μετά ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαυὶδ
 Sasampunipun punika kula-wangsul lan kula-mbangun-malih kang tarub Dawud
[G3326](#) [G3778](#) [G0390](#) [G2532](#) [G0456](#) [G3588](#) [G4633](#) [G1138](#)
- τὴν πεπτωκυῖαν; καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς
 kang sampun-rubuh lan para-kang kang-sampun-karisak panjenenganipun
[G3588](#) [G4098](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2679](#) [G0846](#)
- ἀνοικοδομήσω, καὶ ἀνορθώσω αὐτήν,
 kula-mbangun-malih lan kula-jejegaken panjenenganipun
[G0456](#) [G2532](#) [G0461](#) [G0846](#)

Sawuse mangkono Ingsun bakal wangsul sarta mbangun maneh tarube Dawud kang wis rubuh, lan jugrugane bakal Sunbangun maneh sarta Sunsantosakake,

- 17 ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν
 supados bokmenawi madosi para-kang kang-kantun para-kang manungsa kang
[G3704](#) [G0302](#) [G1567](#) [G3588](#) [G2645](#) [G3588](#) [G0444](#) [G3588](#)
- Κύριον, καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ
 Gusti lan sedaya para-kang bangsa-bangsa ingkang sinten dipun-sebat kang
[G2962](#) [G2532](#) [G3956](#) [G3588](#) [G1484](#) [G1909](#) [G3739](#) [G1941](#) [G3588](#)
- ὄνομά μου ἐπ' αὐτοῦς, λέγει Κύριος, ποιῶν ταῦτα,
 asma kula ing piyambakipun ngandika Gusti nindakaken punika
[G3686](#) [G1473](#) [G1909](#) [G0846](#) [G3004](#) [G2962](#) [G4160](#) [G3778](#)

supaya wong-wong liyane kabeh padha ngupaya marang Pangeran, mangkono uga kabeh wong kang ora wanuh marang Gusti Allah, kang Ingsun sebut kagunganingSun. Mangkono pangandikane Pangeran, kang nindakake iku kabeh,

- 18 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνος, <έστιν τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα
kawruhan saking jaman wonten kaliyan-kang Gusti-Allah sedaya para-kang pakaryan
[G1110](#) [G0575](#) [G0165](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2316](#) [G3956](#) [G3588](#) [G2041](#)

αὐτοῦ>.

panjenenganipun

[G0846](#)

| kang wus kauningan wiwit sakawit.

- 19 διὸ ἐγὼ κρίνω μὴ παρενοχλεῖν τοῖς, ἀπὸ τῶν ἔθνων,
mila kula mutusi mboten ngrépotaken para-kang saking para-kang bangsa-bangsa
[G1352](#) [G1473](#) [G2919](#) [G3361](#) [G3926](#) [G3588](#) [G0575](#) [G3588](#) [G1484](#)

ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ τὸν Θεόν;

kang-mratobat dhateng kang Gusti-Allah

[G1994](#) [G1909](#) [G3588](#) [G2316](#)

| Awit saking punika pamanggih kula, kita sampun ngantos damel rekaosipun para sadherek saking bangsa-bangsa sanes, ingkang sami mratobat dhateng Gusti Allah.

- 20 ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχεσθαι τῶν ἀλισγημάτων
nanging nyerat piyambakipun supados-kang nyingkiri para-kang najis
[G0235](#) [G1989](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0568](#) [G3588](#) [G0234](#)

τῶν εἰδώλων, καὶ τῆς πορνείας, καὶ <τοῦ> πνικτοῦ, καὶ τοῦ

para-kang brahala lan kang laku-jina lan kang kang-dicekik lan kang

[G3588](#) [G1497](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4202](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4156](#) [G2532](#) [G3588](#)

αἵματος.

rah

[G0129](#)

| Prayoginipun kita kintun serat dhateng sadherek-sadherek punika, supados sami nyirik tetedhan ingkang sampun kajemberaken dening brahala, saha nebihi lampah jina, punapadene nyirik dagingipun kewan tetakan tuwin rah.

- 21 Μωϋσῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων, κατὰ πόλιν τοὺς
Musa amargi saking turun kina ing-saben kitha para-kang
[G3475](#) [G1063](#) [G1537](#) [G1074](#) [G0744](#) [G2596](#) [G4172](#) [G3588](#)

κηρύσσοντας αὐτὸν, ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς, κατὰ πᾶν

kang-martosaken panjenenganipun gadhah ing para-kang sinagogé saben saben

[G2784](#) [G0846](#) [G2192](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4864](#) [G2596](#) [G3956](#)

σάββατον ἀναγινωσκόμενος.

Sabat kawaos

[G4521](#) [G0314](#)

| Amargi sampun wiwit jaman rumiyin angger-anggeripun Nabi Musa punika kaundhangaken wonten ing saben kitha, saha dumugi sapriki ing saben dinten Sabat kawaos wonten ing papan-papan pangibadah."

- 22 Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέρους,
 Lajeng dipun-angger-becik para-kang rasul lan para-kang pinisepuh
[G5119](#) [G1380](#) [G3588](#) [G0652](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4245](#)
- σὺν ὄλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν, πέμψαι
 kaliyan sedaya kang pasamuwan milih para-priya saking piyambakipun ngutus
[G4862](#) [G3650](#) [G3588](#) [G1577](#) [G1586](#) [G0435](#) [G1537](#) [G0846](#) [G3992](#)
- εἰς Ἀντιόχειαν, σὺν τῷ Παύλῳ καὶ Βαρνάβᾳ: Ἰούδαν τὸν καλούμενον
 dhateng Antiokhia kaliyan kang Paulus lan lan Barnabas Yudas kang dipun-sebat
[G1519](#) [G0490](#) [G4862](#) [G3588](#) [G3972](#) [G2532](#) [G0921](#) [G2455](#) [G3588](#) [G2564](#)
- Βαρσαββᾶν, καὶ Σιλᾶν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς,
 Barsabas lan Silas para-priya kang-mimpin ing para-kang sadhèrèk
[G0923](#) [G2532](#) [G4609](#) [G0435](#) [G2233](#) [G1722](#) [G3588](#) [G0080](#)

Wasana para rasul tuwin para pinituwa sarta wong sapasamuwan kabeh padha mutus milih wong sawatara saka ing antarane kang bakal kautus menyang ing Antiokhia, bebarengan karo Rasul Paulus lan Barnabas, yaiku Yudas kang preparab Barsabas lan Silas. Iku wong kang padha kajen ana ing antarane para sadulur.

- 23 γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν, Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ
 nyerat lantaran tangan piyambakipun Para-kang rasul lan para-kang
[G1125](#) [G1223](#) [G5495](#) [G0846](#) [G3588](#) [G0652](#) [G2532](#) [G3588](#)
- πρεσβύτεροι, ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν:
 pinisepuh sadhèrèk para-kang ing kang Antiokhia lan lan Siria lan lan Kilikia
[G4245](#) [G0080](#) [G3588](#) [G2596](#) [G3588](#) [G0490](#) [G2532](#) [G4947](#) [G2532](#) [G2791](#)
- ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἔθνῶν, χαίρειν.
 sadhèrèk para-kang saking bangsa-bangsa salam
[G0080](#) [G3588](#) [G1537](#) [G1484](#) [G5463](#)

Padha digawani layang kang surasane: "Salam kula para rasul saha para pinisepuh, sarta para sadherek panjenengan, katur dhumateng para sadherek ing Antiokhia, Siria lan Kilikia ingkang aslinipun saking bangsa-bangsa sanes.

- 24 Ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν <ἐξελθόντες>, ἐτάραξαν ὑμᾶς
 Sareng kita-mireng bilih sawetawis saking kita medal nggègèr panjenengan
[G1894](#) [G0191](#) [G3754](#) [G5100](#) [G1537](#) [G1473](#) [G1831](#) [G5015](#) [G4771](#)
- λόγοις, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, <λέγοντες περιτέμνεσθαι
 pangandika ngganggu para-kang jiwa panjenengan ngandika dipun-sunat
[G3056](#) [G0384](#) [G3588](#) [G5590](#) [G4771](#) [G3004](#) [G4059](#)
- καὶ τηρεῖν τὸν νόμον>, οἷς οὐ διεστειλάμεθα;
 lan netepi kang angger-angger sinten mboten kita-mréntahaken
[G2532](#) [G5083](#) [G3588](#) [G3551](#) [G3739](#) [G3756](#) [G1291](#)

Kula sampun sami mireng, bilih wonten tiyang sawatawis panunggilan kula, ingkang sami damel kejoting panggali saha damel kuwur panjenengan kalayan piwulangipun, mangka boten sami kula weling.

- 25 ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδόν, ἐκλεξαμένοις ἄνδρας, πέμψαι
 dipun-angger-becik kita dados sarujuk milih para-priya ngutus
[G1380](#) [G1473](#) [G1096](#) [G3661](#) [G1586](#) [G0435](#) [G3992](#)
- πρὸς ὑμᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν, Βαρνάβᾳ καὶ Παύλῳ,
 dhateng panjenengan kaliyan para-kang kekasih kita kita Barnabas lan Paulus
[G4314](#) [G4771](#) [G4862](#) [G3588](#) [G0027](#) [G1473](#) [G0921](#) [G2532](#) [G3972](#)

Milanipun kula sampun sami sarembag saha mutus kengkenan tiyang sawatawis manggihi panjenengan sesarengan kaliyan sadherek Barnabas tuwin Paulus ingkang kula tresnani,

- 26 ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν, ὑπὲρ τοῦ
 tiyang kang-sampun-masrahaken para-kang jiwa piyambakipun kangge kang
[G0444](#) [G3860](#) [G3588](#) [G5590](#) [G0846](#) [G5228](#) [G3588](#)
- ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ.
 asma kang Gusti kita Yésus Kristus
[G3686](#) [G3588](#) [G2962](#) [G1473](#) [G2424](#) [G5547](#)

inggih punika sadherek kalih ingkang sampun masrahaken nyawanipun margi saking asmanipun Gusti kita Yesus Kristus.

- 27 ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σιλᾶν, καὶ αὐτοὺς διὰ
 kita-sampun-ngutus dados Yudas lan Silas lan piyambakipun lantaran
[G0649](#) [G3767](#) [G2455](#) [G2532](#) [G4609](#) [G2532](#) [G0846](#) [G1223](#)
- λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά.
 pangandika matur para-kang sami
[G3056](#) [G0518](#) [G3588](#) [G0846](#)

Wondene ignkang kula kengken sadherek Yudas saha Silas, ingkang badhe ngaturaken kalayan lesan piweling ingkang kaserat punika dhateng panjenengan.

- 28 ἔδοξεν γὰρ τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ καὶ ἡμῖν,
 dipun-anggep-becik amargi kaliyan-kang Roh kang Suci lan kita
[G1380](#) [G1063](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0040](#) [G2532](#) [G1473](#)
- μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τούτων τῶν
 mboten-wonten langkung numpangaken panjenengan momotan kejawi runika para-kang
[G3367](#) [G4119](#) [G2007](#) [G4771](#) [G0922](#) [G4133](#) [G3778](#) [G3588](#)
- ἐπίναγκες:
 perlu
[G1876](#)

Amargi Sang Roh Suci lan kula sampun damel putusan, supados panjenengan sampun ngantos kabebahan nglangkungi ingkang kaperlokaken:

- 29 ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων, καὶ αἵματος, καὶ πνικτῶν, καὶ πορνείας. ἔξ
 nyingkiri sesajèn-brahala lan rah lan kang-dicekik lan laku-jina saking
[G0568](#) [G1494](#) [G2532](#) [G0129](#) [G2532](#) [G4156](#) [G2532](#) [G4202](#) [G1537](#)
- ᾧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς, εἴτε πράξετε. Ἔρρωσθε.
 runika njagi panjenengan-piyambak sae panjenengan-tumindak Wilujeng
[G3739](#) [G1301](#) [G1438](#) [G2095](#) [G4238](#) [G4517](#)

Sami nyirika sesajening brahala, rah saha daging kewan tetakan, punapadene lampah jina. Punika sadaya manawi sami panjenengan singkiri, panjenengan sampun tumindak sae. Namung samanten, mugè samu ginanjar wilujeng."

- 30 Οἱ μὲν οὖν, ἀπολυθέντες, κατήλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ
 Piyambakipun mila dados dipun-luwari mudhun dhateng Antiokhia lan
[G3588](#) [G3303](#) [G3767](#) [G0630](#) [G2718](#) [G1519](#) [G0490](#) [G2532](#)
- συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπιστολὴν.
 ngempalaken kang tiyang-kathah masrahaken kang serat
[G4863](#) [G3588](#) [G4128](#) [G1929](#) [G3588](#) [G1992](#)

Bareng wis padha pamitan, Yudas lan Silas padha mangkat menyang ing kutha Antiokhia. Ana ing kono wong sapasamuwan banjur marepat, layange nuli diaturake.

- 31 ἀναγνόντες δὲ, ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρακλήσει.
 maos nanging bingah ing kang panglipur
[G0314](#) [G1161](#) [G5463](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3874](#)

Bareng wis diwaca, padha bungah awit oleh panglipur.

- 32 Ἰούδας τε καὶ Σιλᾶς, καὶ αὐτοὶ προφῆται ὄντες, διὰ λόγου
Yudas ugi lan Silas lan piyambakipun nabi dados lantaran pangandika
[G2455](#) [G5037](#) [G2532](#) [G4609](#) [G2532](#) [G0846](#) [G4396](#) [G1510](#) [G1223](#) [G3056](#)
- πολλοῦ, παρεκάλεσαν τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ ἐπεστήριξαν.
kathah nglipur para-kang sadhèrèk lan nguataken
[G4183](#) [G3870](#) [G3588](#) [G0080](#) [G2532](#) [G1991](#)

Anadene Yudas lan Silas, sarehne iya padha nabi, mulane nganti sawatara suwe anggone mituturi para sadulur lan nyantosakake atine.

- 33 ποιήσαντες δὲ χρόνον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν
nindakaken nanging wekdal dipun-luwari kaliyan tentrem saking para-kang
[G4160](#) [G1161](#) [G5550](#) [G0630](#) [G3326](#) [G1515](#) [G0575](#) [G3588](#)
- ἀδελφῶν, πρὸς τοὺς ἀποστείλαντας αὐτούς.
sadhèrèk dhateng para-kang kang-ngutus piyambakipun
[G0080](#) [G4314](#) [G3588](#) [G0649](#) [G0846](#)

Lan sawise ana ing kono sawatara mangsa, banjur padha dililani bali dening para sadulur menyang ing ngarsane kang ngutus kalawan disangoni slamet.

- 34 ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπιμεῖναι αὐτοῦ}.
dipun-anggep-becik nanging kaliyan-kang Silas tetep wonten-mriku
[G1380](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4609](#) [G1961](#) [G0847](#)

Nanging Silas milaur keru ana ing kono.

- 35 Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτριβον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ
Paulus nanging lan Barnabas lenggah ing Antiokhia mulang lan
[G3972](#) [G1161](#) [G2532](#) [G0921](#) [G1304](#) [G1722](#) [G0490](#) [G1321](#) [G2532](#)
- εὐαγγελιζόμενοι, μετὰ καὶ ἐτέρων πολλῶν, τὸν λόγον τοῦ Κυρίου.
martosaken-Injil kaliyan lan sanèsipun kathah kang pangandika kang Gusti
[G2097](#) [G3326](#) [G2532](#) [G2087](#) [G4183](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3588](#) [G2962](#)

Rasul Paulus lan Barnabas anggone ana ing Antiokhia nganti sawatara suwe padha bebarengan lan wong akeh liyane memulang sarta nggelarake pangandikane Gusti.

- 36 Μετὰ δὲ τινὰς ἡμέρας, εἶπεν πρὸς Βαρνάβαν, Παῦλος,
Sasampunipun nanging sawetawis dinten ngandika dhateng Barnabas Paulus
[G3326](#) [G1161](#) [G5100](#) [G2250](#) [G3004](#) [G4314](#) [G0921](#) [G3972](#)
- Ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώμεθα τοὺς ἀδελφοὺς κατὰ πόλιν πᾶσαν,
Wangsul mangga kita-nuwèni para-kang sadhèrèk ing-saben kitha sedaya
[G1994](#) [G1211](#) [G1980](#) [G3588](#) [G0080](#) [G2596](#) [G4172](#) [G3956](#)
- ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ Κυρίου, πῶς
ing pundi kita-martosaken kang pangandika kang Gusti kados-pundi
[G1722](#) [G3739](#) [G2605](#) [G3588](#) [G3056](#) [G3588](#) [G2962](#) [G4459](#)
- ἔχουσιν.
piyambakipun-gadhah
[G2192](#)

Nanging bareng wis sawatara lawase Rasul Paulus banjur ngandika marang Barnabas: "Prayogane saiki padha bali niliki para sadulur ing saben kutha, sing wis padha kita sebari pangandikane Gusti, kapriye kaanane."

37 Βαρνάβας δὲ ἐβούλετο συμπαραλαβεῖν, καὶ τὸν Ἰωάννην τὸν καλούμενον
 Barnabas nanging keréngin mendhet-ugi lan kang Yohanes kang dipun-sebat
[G0921](#) [G1161](#) [G1014](#) [G4838](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2491](#) [G3588](#) [G2564](#)

Μάρκον;
 Markus
[G3138](#)

| Barnabas kapengin uga ngajak Yokanan kang apearab Markus.

38 Παῦλος δὲ ἤξιου, τὸν ἀποστάντα ἀπ’ αὐτῶν ἀπὸ
 Paulus nanging ngangger-pantes kang kang-nilar saking piyambakipun saking
[G3972](#) [G1161](#) [G0515](#) [G3588](#) [G0868](#) [G0575](#) [G0846](#) [G0575](#)

Παμφυλίας, καὶ μὴ συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ
 Pamfilia lan mboten kang-ndèrèk piyambakipun dhateng kang pakaryan mboten
[G3828](#) [G2532](#) [G3361](#) [G4905](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2041](#) [G3361](#)

συμπαραλαμβάνειν τοῦτον.
 mendhet-ugi punika
[G4838](#) [G3778](#)

| Nanging Rasul Paulus pratela kalawan kenceng, ora prayoga yen ta ngajak wong kang wus ninggal lunga ana ing kutha Pamfilia lan ora gelem diajak nyambut gawe bebarengan.

39 ἐγένετο δὲ παροξυσμός, ὥστε ἀποχωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ’
 dados nanging raben-sanget ngantos pisah piyambakipun saking
[G1096](#) [G1161](#) [G3948](#) [G5620](#) [G0673](#) [G0846](#) [G0575](#)

ἀλλήλων. τὸν τε Βαρνάβαν, παραλαβόντα τὸν Μάρκον, ἐκπλεῦσαι
 satunggal-lan-sanèsipun kang ugi Barnabas mendhet kang Markus layar
[G0240](#) [G3588](#) [G5037](#) [G0921](#) [G3880](#) [G3588](#) [G3138](#) [G1602](#)

εἰς Κύπρον;
 dhateng Siprus
[G1519](#) [G2954](#)

| Bab iki ndadekake dredahe sakarone, temahan padha pepisahan. Barnabas ngajak Markus lan banjur layar menyang Siprus.

40 Παῦλος δὲ, ἐπιλεξάμενος Σιλᾶν, ἐξῆλθεν, παραδοθεὶς τῇ
 Paulus nanging milih Silas medal dipun-pasrahaken kaliyan-kang
[G3972](#) [G1161](#) [G1951](#) [G4609](#) [G1831](#) [G3860](#) [G3588](#)

χάρτι τοῦ Κυρίου ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν.
 sih-rahmat kang Gusti déning para-kang sadhèrèk
[G5485](#) [G3588](#) [G2962](#) [G5259](#) [G3588](#) [G0080](#)

| Dene Rasul Paulus milih Silas, lan sawise kasaosake dening para sadulur marang sih-rahmate Gusti,

41 διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ <τὴν> Κιλικίαν, ἐπιστηρίζων τὰς
 nglangkungi nanging kang Siria lan kang Kilikia nguataken para-kang
[G1330](#) [G1161](#) [G3588](#) [G4947](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2791](#) [G1991](#) [G3588](#)

ἐκκλησίας.
 pasamuwan
[G1577](#)

| banjur mangkat njajah ing tanah Siria lan Kilikia, sarta nyantosakake pasamuwan-pasamuwan.